

Received/ Makale Geliş Tarihi 09.11.2023
Published /Yayınlanma Tarihi 31.01.2024
Volume / Issue (Cilt/Sayı) 8 (38)
ss/pp 07-14

Research Article /Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.10616831
Mail: editor@pejoss.com

Mehmet Çatalcı

<https://orcid.org/0009-0007-4579-6435>
MEB, Şanlıurfa / TÜRKİYE

Mehmet Özer

<https://orcid.org/0009-0004-7605-7350>
MEB, Şanlıurfa / TÜRKİYE

Mesleğe Yeni Başlayan Sınıf Öğretmenlerinin Yaşadığı Problemlere İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

An Investigation Of Teachers' Opinions On The Problems Experienced By New Classroom Teachers

ÖZET

Mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı problemlere ilişkin öğretmen görüşlerinin ortaya konulduğu çalışmada; nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Şanlıurfa Haliliye ve Eyyübiye İlçesinde Mesleğe yeni başlayan kıdemi en fazla 3 olan 25 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Veriler, altı tane açık uçlu sorudan oluşmakta olup yarı yapılandırılmış bir görüşme form aracılığıyla tespit edilmiş ve görüşmeden elde edilen nitel veriler betimsel analiz tekniği olan içerik analizi ile elde edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı problemlere ilişkin öğretmen görüşlerine yönelik olarak en çok dile getirilen sorun olan sınıfların kalabalık oluşuyla birlikte, dil problemi yaşadıklarını bunu öğrenci uyumu, öğrenci bireysel farklılıkları, veli ilgisizliği ve kültürel farklılık problemlerinin izlediği; sınıf yönetim boyutunda aynı şekilde sınıf mevcutlarının fazla olmasıyla dil problemi yaşadıklarını öğrenci davranış bozukluğu, akran zorbalığı ve özel durumlu öğrencilerin zorluklarda etken oldukları; öğretim yöntem ve teknik boyutunda ise öğrenci sayısının fazla olmasıyla birlikte hazır bulunuşluk ve zaman konusunda sorunlar yaşandığı sonuçlarına ulaşılmış ve bu sorunların çözümüne dair başvurdukları metotların başında kıdemli öğretmenler olmakla birlikte okulda yaşadıkları sorunlarda idareden destek aldıklarını, öğrencilerle ilgili sorunların birçoğunu velilerle iyi iletişim kurarak, diğer sorunlarda zümre desteğine başvurup takıldıkları konularda internet ve kitap kaynaklarını kullandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleğin ilk yılları, Karşılaşılan sorunlar, Sınıf öğretmenleri.

ABSTRACT

In the study in which teachers' views on the problems experienced by new classroom teachers were revealed; a case study design, which is one of the qualitative research designs, was used. The study group of the research consisted of 25 classroom teachers with a maximum of 3 years of seniority who were new to the profession in Şanlıurfa Haliliye and Eyyübiye Districts in the 2023-2024 academic year. The data were determined through a semi-structured interview form consisting of six open-ended questions and the qualitative data obtained from the interview were obtained by content analysis, which is a descriptive analysis technique. According to the findings of the study, the most frequently mentioned problems in terms of teachers' opinions on the problems experienced by new classroom teachers the overcrowded classrooms, and language problems, followed by student adaptation, individual differences between students, parental indifference and cultural differences problems; In the classroom management dimension, it was concluded that they experienced language problems due to overcrowded classes, student behaviour disorder, peer bullying and students with special needs were factors in the difficulties; in the teaching method and technique dimension, it was concluded that they experienced problems in terms of readiness and time due to the high number of students, and the methods they used to solve these problems were senior teachers, support from the administration in the problems they experienced at school, and interest in students.

Keywords: First years of the profession, Problems encountered, Classroom teachers.

1. GİRİŞ

Toplumların kendini ayakta tutup bilgi birikimini gelecek nesillere aktarabilmesi için bireylerini iyi bir eğitimden geçirmesi gerekmektedir. Bu da okullarda programlı bir şekilde öğretmenler aracılığıyla yapılmaktadır (Özdemir vd., 2008). Öğretmenlerin üniversitede aldıkları mesleki hizmet öncesi eğitiminin mesleki dönemde ne kadar önemli olduğunu öğretmenliğin ilk yıllarında net bir şekilde anlaşılmaktadır (Sağlamer, 1975). Temel eğitimde anaokulları ve ilkokullar yer almaktadır. Ülkemizde temel eğitim alanında görev yapan en fazla branş sınıf öğretmenliğidir. İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre Sınıf Öğretmeni: Alanı sınıf öğretmenliği olan öğretmeni ifade etmektedir. Günümüz itibarıyla ilkokulların 1-4. sınıflarında sınıf öğretmenliği esastır. İlkokulların 1, 2, 3 ve 4. sınıflarında öğrencilere sınıf esasına göre eğitim-öğretim yapılmaktadır. Sınıf öğretmenleri diğer branş öğretmenlerine göre eğitim-öğretim verdiği sınıfın öğrencileriyle daha çok zaman geçirmektedir. Ayrıca sınıf öğretmenleri öğrencilerini 1. sınıftan alarak 4. sınıfa kadar eğitim-öğretim sürecini sürdürebilmektedir. Bu aynı zamanda sınıf öğretmenin öğrenciler üzerindeki etki ve önemini arttırmaktadır. Toplumun büyük bir kısmı sadece sınıf öğretmenini hatırlamakta ve sınıf öğretmeni, birey üzerinde çok önemli bir rol üstlenmektedir. 2015-2016 yılı verilerine göre temel eğitimde okullaşma oranı %94,87 düzeyindedir. Temel eğitimde yer alan okul sayısı 26522, öğrenci sayısı 5360703'tür. Temel eğitimde görev yapan öğretmen sayısı 302961 iken öğretmene düşen öğrenci sayısı 21'dir (MEB, 2017:2).

Sınıf öğretmenleri eğitim öğretime katkı sağladığı kademe itibarıyla çocuklara sadece akademik olarak değil her alanda rol model ve öğretici konumundadır. Bu dönemde çocukların alacağı akademik eğitimin yanında sosyo-psikolojik durumu da bir sonraki kademede eğitim öğretimin temelini oluşturacaktır (Gürkan, 1993).

Sınıf öğretmeni yetiştiren üniversitelerde teorik ve uygulama dersleri kapsamında yapılan çalışmalarla adayların meslek hayatlarına hazırlandıkları belirtilir. Fakat yapılan araştırmalarda uygulama derslerinde ne kadar çalışma yapılırsa yapılsın gerçek öğretmenlik deneyiminin uygulama çalışmalarından farklılaştığı sonucuna ulaşıldığı görülmektedir (Azar, 2003). Öğretmen adaylarının mesleğin ilk yıllarında, atandıkları bölgenin kültürü, inancı ve bakış açılarının farklı olması öğretmene yeni rollerin öğrenilmesine neden olur (Flores, 2001). Okuldan henüz mezun olmuş kişi, öğretmenlik mesleğine ilişkin bakışını ve tutumunu mesleğin ilk yılında edindiği deneyimlerle oluşturur. Meslekteki ilk yılın bu öneminden dolayı, özellikle ABD'de çeşitli 'mesleğe uyum' programları düzenlenmektedir. Örneğin Florida'da mesleğe yeni başlayan öğretmenler için geliştirilen programlar öğretmenlere mesleki açıdan kılavuzluk yaparak öğretim etkinliklerinin faydalı geçmesine etken oluşturulması amaçlanmaktadır (Kilgore vd., 1990).

Mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenleri ülkenin çeşitli bölgelerine ve problemin fazla olduğu yerlere atandıkları için hem mesleğe hem de bölgeye uyumu açısından üniversitede aldığı eğitimin yetersiz seviyede olması öğretmenin sınıf başarısını etkilemektedir (Erkoç, 2010). Bu durumlar göz önüne alındığında literatüre katkı sağlamak amacıyla mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı problemlere ilişkin öğretmen görüşleri incelenmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Şanlıurfa ili, Haliliye ve Eyyübiye ilçelerinde 2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin fazla olduğu ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı problemlere ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirip yaşanan problemlere yönelik çözüm önerileri geliştirmektir.

Bu genel amaç doğrultusunda, araştırmada genel olarak şu sorulara yanıt aranmıştır:

- 1- Mesleğin İlk yılındaki deneyimleriniz neler oldu?
- 2- Mesleğinizin ilk yıllarında yaşadığınız problemler nelerdir?
- 3- Sınıf yönetimi konusunda yaşadığınız zorluklar neler oldu?
- 4- Öğretim yöntem ve tekniklerin kullanımında ne gibi zorluklarla karşılaştınız?
- 5- Okul iklimi ile ilgili problemlere dair görüşleriniz nelerdir?
- 6- Mesleğe başladığınız ilk yıllarda yaşadığınız problemleri nasıl çözmeye çalışıyorsunuz? Çözüm ve önerileriniz nelerdir?

1.2. Araştırmanın Önemi

Ülkenin en önemli yapıtaşını oluşturan Eğitim ve Eğitimin de en önemli sacayağının oluşturan öğretmenlik mesleğinin çok önem teşkil eden branşı sınıf öğretmenliği mesleğinin ayrı bir değere sahip olduğunu biliyoruz. Özellikle çocukların eğitim öğretim hayatında önemli bir yer edinen sınıf öğretmenlerinin mesleğe yeni başladıklarında yaşadıkları sorunların neler olduğu ve çözüm yöntemleri hakkında alan yazında çok fazla bir çalışma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu alanda yapılacak çalışmalar ile mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunların en çok neler olduğu, sınıf öğretmenlerinin bu sorunlarla başa çıkmada başvurdukları yöntemler; özellikle yeni başlamış veya başlayacak olan sınıf öğretmenlerine rehber niteliğinde olacağı hasebiyle çalışma önem arz etmektedir.

2. YÖNTEM

Bu kısımda; araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin çözümlenmesi, geçerlik ve güvenilirlik konuları ele alınacaktır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Mesleğe yeni başlayan Sınıf öğretmenlerinin yaşadığı problemlere dair öğretmen görüşlerinin irdelendiği bu çalışma nitel araştırma modelinde yürütülmüştür. Araştırma, nitel araştırma modellerinden durum çalışmasıyla desenlenmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi seçilmiştir. Bu araştırmanın katılımcıları, Şanlıurfa ili Haliliye ve Eyyübiye ilçelerinde MEB'e bağlı ilkokullarda 2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında görev yapan mesleğe yeni başlayan en fazla 3 yıllık kıdeme sahip 25 tane sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde araştırmaya gönüllü katılımın olması, mesleğe yeni başlamış en fazla 3 yıllık kıdeme sahip sınıf öğretmeni olması kriteri göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmanın çalışma grubu ile ilgili katılımcıların bazı değişkenlere göre dağılımları (cinsiyet, eğitim düzeyi, kıdem, sınıf mevcudu) aşağıda Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubuna Giren Katılımcıların Çeşitli Değişkenlere Göre Dağılımları

Sıra	Cinsiyet	Eğitim düzeyi	Kıdem	Sınıf mevcudu
K1	Kadın	Lisans	1	45
K2	Kadın	Lisans	1	41
K3	Kadın	Lisans	2	48
K4	Kadın	Lisans	1	47
K5	Kadın	Lisans	1	53
K6	Erkek	Y. lisans	2	46
K7	Kadın	Lisans	2	42
K8	Kadın	Lisans	1	44
K9	Erkek	Lisans	2	34
K10	Kadın	Lisans	2	35
K11	Kadın	Lisans	3	45
K12	Kadın	Lisans	1	49
K13	Kadın	Lisans	2	29
K14	Kadın	Lisans	1	41
K15	Erkek	Lisans	3	39
K16	Kadın	Lisans	1	35
K17	Erkek	Lisans	2	43
K18	Kadın	Lisans	3	42
K19	Erkek	Y. lisans	3	48
K20	Kadın	Lisans	1	43
K21	Kadın	Lisans	1	52
K22	Erkek	Lisans	3	42
K23	Erkek	Lisans	1	52
K24	Kadın	Lisans	2	47
K25	Kadın	Lisans	1	44

Tablo 1'e göre öğretmenlerin 7'si erkek, 18'i kadındır. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri en çok 1 olup genel olarak 1-3 yıl arasındadır. Sınıf mevcutları ise ortalama 40-45 civarındadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve açık uçlu 6 sorudan oluşan "yarı yapılandırılmış görüşme formu" ile toplanmıştır. Görüşme formunda 'Mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı problemlere ilişkin Öğretmen görüşlerinin incelenmesi' başlığı altında genel olarak ilk deneyimler, karşılaşılan problemler, sınıf yönetimi konusunda yaşanan zorluklar, öğretim yöntem ve

tekniklerin kullanımındaki aksaklıklar, okul iklimi ve sorunlara dair genel çözüm önerileri başlıklarından oluşmak üzere altı açık uçlu soru yer almaktadır. Ortalama 12 dakika, toplamda ise 364 dakika süren görüşmeler, görüşmecilerin izni alınarak ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Veriler, içerik analiziyle çözümlenmiştir. Veri analizlerinden önce ses kayıtları ile elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktararak yazıya geçirilmiş ve ham veri metinleri elde edilmiştir. Daha sonra bu metinler, görüşme yapılan sınıf öğretmenlerine gönderilerek onayları (katılımcı teyidi) alınmıştır. Daha sonra bütün katılımcıların her bir soruya verdiği yanıtlar ayırt edilip düzenlenerek analize hazır hale getirilmiştir. Bu veriler okunup karşılaştırılarak bu verilere belirli kodlar verilerek bazı temalara bölünmüştür.

2.5. Geçerlik ve Güvenirlik

Bu çalışmanın geçerlik ve güvenilirliğini artırmak için alınan önlemler aşağıda sıralanmıştır:

Sınıf öğretmenlerinin bulunduğu okul idaresinden gerekli izinler alınmıştır.

Görüşme soruları araştırmanın kuramsal temelini kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Görüşmelere başlamadan önce ilgili kişilerle ön görüşmeler yapılmış, onlara bu verilerin isimleri verilmeden sadece bilimsel bir çalışmada kullanılacağı ifade edilmiş, baş başa görüşmeler yaparak görüşlerini rahatça ifade etmeleri sağlanmıştır.

Yapılan görüşmeler yazıya geçirildikten sonra katılımcılarla paylaşılmış, kontrol etmeleri sağlanıp katılımcı teyidi sağlanmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın bulguları 6 alt amaç ve bu alt amaçları detaylandıran kodlar adı altında araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanan sorulara verilen cevaplara göre sınıflandırılmıştır. Araştırmaya dair bulgulara göre çalışmaya katılanların görüşlerine ilişkin bazı alıntılara yer verilmiştir. Çalışmadaki 6 alt amaç öğretmenlerin ürettikleri kodlara ayrılmıştır. Görüşmeye katılan kişilerin sorulara vermiş oldukları cevaplara göre çeşitli frekanslar oluşturulmuştur.

3.1. Mesleğin İlk Yılında Öğretmenlerin Deneyimlerine Dair Bulgular

Araştırmanın birinci alt amacına yönelik “Mesleğin ilk yılındaki deneyimleriniz neler oldu?” olarak sorulan soruya verilen cevaplar aşağıdaki tabloda kodlandırılmıştır. Bu kapsamda;

Tablo 2. Mesleğin İlk Yılında Öğretmenlerin Deneyimleri

Alt Amaç	Kod	f	p%
Mesleğin ilk yılında Öğretmenlerin deneyimleri	Zorlu ve yorucu deneyimler	16	64
	Öğrencilerin bireysel farklılıklarına yönelik farkındalığın oluşması	13	52
	Kültürel farklılıkları deneyimleme	10	40
	Veli desteğinin önemini deneyimleme	9	36

Tablo 2 incelendiğinde, mesleğin ilk yılında Öğretmenlerin deneyimleri alt amacına yönelik 4 kod şeklinde kategorize edilmiştir. Bu kapsamda mesleğin ilk yılında öğretmenlerin deneyimlerine ilişkin dört kod ürettikleri bu kodların sıklık sırasına göre; Zorlu ve yorucu deneyimler (f=16), Öğrencilerin bireysel farklılıklarına yönelik farkındalığın oluşması (f=13), Kültürel farklılıkları deneyimleme (f=10), Veli desteğinin önemini deneyimleme (f=9) ilişkin olduğu belirlenmiştir. Belirlenen kodlara ilişkin bazı görüşme alıntıları şu şekildedir:

K3: *Kalabalık sınıflarda eğitimin ve sınıf yönetiminin zor olduğunu tecrübe ettim.(Zorlu ve yorucu deneyimler)*

K12:(...)Çocukların hepsinin birbirinden farklı olduğunu ve onların bireysel özelliklerine göre davranmam gerektiğini öğrendim. (Öğrencilerin bireysel farklılıklarına yönelik farkındalığın oluşması)

3.2. Mesleğin İlk Yıllarında Yaşanılan Problemlere Dair Bulgular

Araştırmanın ikinci alt amacına yönelik “Mesleğinizin ilk yıllarında yaşadığınız problemler nelerdir? “ olarak sorulan soruya verilen cevaplar aşağıdaki tabloda kodlandırılmıştır. Bu kapsamda;

Tablo 3: Mesleğin İlk Yıllarında Yaşanılan Problemler

Alt Amaç	Kod	f	p%
Mesleğin ilk yıllarında yaşanan problemler	Kalabalık sınıflar	19	76
	Dil problemi	15	60
	Sınıf yönetimi	12	48
	Veli ilgisizliği	12	48
	Öğrenci uyumu	9	36
	Kültürel şok	7	28
	Öğrencinin düzeyinde hitap edebilme	4	16
	Evrak işleri	3	12

Sınıf öğretmenlerinin mesleğinin ilk yıllarında yaşadığı problemlerin sunulduğu ‘Tablo 3’ incelendiğinde, görüşlerin sekiz farklı kod etrafında şekillendiği bu kodların sıklık sırasına göre “kalabalık sınıflar (f=19), dil problemi (f=15), sınıf yönetimi (f=12), veli ilgisizliği (f=12), öğrenci uyumu (f=9), kültürel şok(f=7), öğrencinin düzeyinde hitap edebilme (f=4), evrak işleri (f=3)” konularına dair olduğu belirlenmiştir. Bu kodlara ilişkin alıntılar aşağıda sunulmuştur.

K8: *Mesleğin ilk aylarında sınıf yönetimi konusunda problem yaşadım. Bunun nedeni ise çok kalabalık sınıflarda eğitim öğretimi devam ettirmek zorunda kalmak. Diğer problem velilerin ilgisiz olması...*(Sınıf yönetimi,kalabalıksınıflar,veli ilgisizliği)

K19: *Kültür şoku yaşadım. İç Anadolu Bölgesi’nde büyüdüm. Burda çok kültür farklılığı var...*(Kültürel şok)

3.3. Sınıf Yönetimi Konusunda Yaşanan Zorluklara Dair Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt amacına yönelik “Sınıf yönetimi konusunda yaşadığınız zorluklar neler oldu?” olarak sorulan soruya verilen cevaplar aşağıdaki tabloda kodlandırılmıştır. Bu kapsamda;

Tablo 4: Sınıf Yönetimi Konusunda Yaşanan Zorluklar

Alt Amaç	Kod	f	p%
Sınıf yönetimi konusunda yaşanan zorluklar	Sınıfın kalabalık oluşu	20	80
	Dil problemi	17	68
	Öğrenci davranış bozukluğu	10	40
	Akran zorbalığı	9	36
	Özel durumlu öğrenciler	8	32

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi konusunda yaşadıkları güçlüklerin sunulduğu ‘Tablo 4’ incelendiğinde, görüşlerin beş farklı kod etrafında şekillendiği bu kodların sıklık sırasına göre “Sınıfların kalabalık oluşu (f=20),dil problemi (f=17),öğrenci davranış bozukluğu (f=10),akran zorbalığı (f=9),özel durumlu öğrenciler (f=8)” konularına dair olduğu belirlenmiştir. Bu kodlara ilişkin alıntılar aşağıda sunulmuştur.

K21: *Kalabalık sınıflarda sınıfı kordine etmek çok zor. Aynı anda birden fazla duruma tepki vermek yaşadığım en büyük zorluk...*(Sınıfın kalabalık oluşu)

K7: *Türkçe bilmeyen öğrencilere Türkçe anlamadıkları için kuralları ya da herhangi bir şeyi öğretmiyorsunuz. O yüzden onlar tamamen bağımsız bir şekilde hareket ediyorlar sizden...*(Dil problemi)

K13: *Sınıf yönetimi konusunda aslında aileden kaynaklı olarak çocukların evde yaptığı davranışı sınıfa taşıyorlar. Sınıfımızda uygulanması gereken kurallar oluşturduk. Bunları uygulamakta zorluk çekiyorlar...*(Öğrenci davranış bozukluğu)

3.4. Öğretim Yöntem ve Tekniklerin Kullanımında Karşılaşılan Zorluklara Dair Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt amacına yönelik “Öğretim yöntem ve tekniklerin kullanımında ne gibi zorluklarla karşılaştınız?” olarak sorulan soruya verilen cevaplar aşağıdaki tabloda kodlandırılmıştır. Bu kapsamda;

Tablo 5: Öğretim Yöntem ve Tekniklerin Kullanımında Karşılaşılan Zorluklar

Alt Amaç	Kod	f	p%
Öğretim yöntem ve tekniklerin kullanımında karşılaşılan zorluklar	Sınıfın kalabalık oluşu	24	96
	Hazır bulunuşluk	16	64
	Zaman	15	60
	Fiziki imkanlar	11	44
	Materyal sıkıntısı	6	24

Sınıf öğretmenlerinin öğretim yöntem ve tekniklerin kullanımında karşılaşılan zorlukların sunulduğu ‘Tablo 5’ incelendiğinde, görüşlerin beş farklı kod etrafında şekillendiği bu kodların sıklık sırasına göre

“sınıfların kalabalık oluşu (f=24), hazır bulunuşluk (f=16), zaman (f=15), fiziki imkanlar (f=11) materyal sıkıntısı (f=6)” konularına dair olduğu belirlenmiş olup bu kodlara ilişkin alıntılar aşağıda yer almıştır.

K23: *Şimdi sizin sınıfta bir konuşma halkası yapabilmemiz için sınıfın 20 kişi olması gerekir en azından ama benim sınıf 40 kişi....* (Sınıfın kalabalık oluşu)

K19: *Kes yapıştır etkinliklerinde yaralanmalar yaşadık hepsini aynı anda bitiremiyorduk. Ayrıca okuma yazma açısından istenilen düzeyde olunmaması yöntem ve tekniklerin kullanımını zorlaştırmaktadır. ...* (Hazır bulunuşluk)

3.5. Okul İklimi ile İlgili Problemlere Dair Bulgular

Araştırmanın beşinci alt amacına yönelik “Okul iklimi ile ilgili problemlere dair görüşleriniz nelerdir?” olarak sorulan soruya verilen cevaplar aşağıdaki tabloda kodlandırılmıştır. Bu kapsamda;

Tablo 6: Okul İklimine Dair Öğretmen Görüşleri

Alt Amaç	Kod	f	p%
Görev yapılan	Olumlu Okul iklimi	21	84
Okul İklimine	Olumlu Öğretmen-Öğretmen ilişkisi	20	80
Dair	Olumlu İdare-Öğretmen ilişkisi	19	76
Öğretmen	Olumsuz Veli -Öğretmen ilişkisi	18	72
Görüşleri	Olumsuz Öğretmen-Öğrenci ilişkisi	10	40

Sınıf Öğretmenlerinin mesleğin ilk yıllarında görev yaptığı okul iklimine dair görüşlerinin sunulduğu ‘Tablo 6’ incelendiğinde, görüşlerin beş farklı kod etrafında şekillendiği bu kodların sıklık sırasına göre “Olumlu Okul iklimi (f=21), Olumlu Öğretmen-Öğretmen ilişkisi (f=20), Olumlu İdare-Öğretmen ilişkisi (f=19), Olumsuz Veli -Öğretmen ilişkisi (f=18) Olumsuz Öğretmen-Öğrenci ilişkisi (f=10)” konularına dair olduğu belirlenmiş olup bu kodlara ilişkin alıntılar aşağıda yer almıştır.

K23: *Okul idaresi ve öğretmenleri çok yardımsever, bir sorunumuz olduğunda ilgileniyorlar, okul iklimi ile alakalı bir problem yaşamadım...* (Olumlu okul iklimi)

K19: *İdarecilerimiz gerçekten çok iyiler ama veliler çocukları fazla olduğundan olsa gerek çocukları önemsemiyorlar. İlgisizler ...* (Olumsuz Veli-Öğretmen ilişkisi)

3.6. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleğin İlk Yıllarında Yaşadıkları Problemleri Çözüm Şekli ve Genel Önerilerine Dair Bulgular

Araştırmanın altıncı alt amacına yönelik “Mesleğe başladığımız ilk yıllarda yaşadığımız problemleri nasıl çözmeye çalışıyorsunuz? Çözüm ve önerileriniz nelerdir?” olarak sorulan soruya verilen cevaplar aşağıdaki tabloda kodlandırılmıştır. Bu kapsamda;

Tablo 7: İlk Yıllarda Yaşanılan Problemleri Çözüm Yöntemleri

Alt Amaç	Kod	f	p%
İlk yıllarda yaşanılan problemleri çözüm yöntemleri	Tecrübeli Öğretmen	23	92
	İdare-Rehberlik	16	64
	Veli İletişimi	8	32
çözüm yöntemleri	Zümre	7	28
	İnternet	5	20
	Kitap	5	20

Sınıf Öğretmenlerinin mesleğin ilk yıllarında yaşadıkları problemleri çözüm yöntemlerine dair görüşlerinin sunulduğu ‘Tablo 7’ incelendiğinde, görüşlerin altı farklı kod etrafında şekillendiği bu kodların sıklık sırasına göre “Tecrübeli Öğretmen (f=23), İdare-Rehberlik (f=16), Veli iletişimi (f=8), Zümre (f=7), İnternet (f=5), Kitap (f=5)” konularına dair olduğu belirlenmiş olup bu kodlara ilişkin alıntılar aşağıda yer almıştır.

K25: *Daha tecrübeli öğretmenlerle problemimi paylaşarak tecrübelerinden yararlanarak çözmeye çalışıyorum...* (Tecrübeli Öğretmen)

K5: *Zümrelerimden bu konuda yardım isteyerek ayrıca internet ve çeşitli teknolojik envanterlerden yararlanarak çözmeye çalışıyorum...* (Zümre-İnternet)

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmanın sonuç kısmı amaç durumlarına göre aşağıda sunulmuştur.

Mesleğe yeni başlayan Sınıf öğretmenlerinin mesleğin ilk yılındaki deneyimleri alt amacıyla ilgili olarak zorlu ve yorucu deneyimler, öğrencilerin bireysel farklılıklarına yönelik farkındalığın oluşması, kültürel

farklılıkları deneyimleme, veli desteğini deneyimleme adlı kodlar üretilmiş olup sınıf öğretmenlerinin mesleğin ilk yılındaki deneyimlerinin en başta zorlu ve yorucu olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Öğrencileri tanımaya yönelik farkındalıkla birlikte sınıf öğretmenlerinin kültürel farklılıkları ve veli desteğinin önemini mesleğin ilk yıllarında deneyimledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları problemler alt amacıyla ilgili olarak üretilen kodlara ilişkin en büyük problemin sırasıyla kalabalık sınıflar olduğu bunu dil problemi izlediği sınıf yönetimi, veli ilgisizliği, öğrenci uyumu, kültürel şok, öğrenci düzeyinde hitap edebilme ve evrak işleri problemlerinin diğer önemli problemler olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Atmaca'nın (2004) çalışma sonucuna göre mesleğe yeni başlayan öğretmenin, veli ve öğrencilerle konuşulan dilin aynı olmamasından kaynaklı iletişim eksikliği olduğu velilerin ilgisiz oluşu ile ilgili sorunlarla karşılaştığı benzer bulgusuna ulaşılmıştır. Sabancı'nın (2009) yaptığı araştırmada benzer sonuç olarak velilerin öğrencilerin eğitimi konusunda okula etkin katılımlarının çok az olduğu ve buna dair algı ve inanca sahip olmadıkları belirlenmiştir. Şahin (2010) çalışmasında yine benzer sonuç olarak öğretmenlerin, eğitimin paydaşları olan öğrenciler ve velilerden kaynaklı problemler yaşadığı yine bu çalışmada farklı sonuç olarak eğitimin paydaşlarından olan öğretmenden kaynaklı problemler yaşandığı belirtilmiştir.

Başvurulan öğretmen görüşlerine göre; sınıf yönetimi konusunda yaşanan zorluklar alt amacıyla ilgili olarak öğretmenlerin en çok yaşadığı zorluk yine sınıfların kalabalık oluşu ve dil problemleri olduğu bunu sırasıyla öğrenci davranış bozukluğu, akran zorbalıkları ve özel durumlu öğrencilerin kendilerini sınıf yönetimi konusunda zorladığı tespitlerine ulaşılmıştır. Kozikoğlu ve Senemoğlu (2018) çalışmalarında öğretmenlerin bir kısmı sınıflarında istenmeyen öğrenci davranışlarını önlemede zorluk yaşamalarının sınıf mevcutlarının kalabalık oluşundan kaynaklı olduğu benzer çalışmada yer almıştır.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim yöntem ve tekniklerin kullanımında karşılaşılan zorluklar alt amacıyla ilgili olarak; öğretmenler sınıfların kalabalık olmasıyla birlikte özellikle öğrencilerin hazır bulunmuşluğun yeterli düzeyde olmaması ve kalabalık sınıflarla ilgili zaman konusundaki yetersizliklerin yöntem ve tekniklerin kullanımını sınırlandırdıkları, fiziki imkanların az oluşu ayrıca az da olsa materyal sıkıntılarının olması da buna dair sorunları derinleştirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin görev yaptığı okul iklimine dair görüşlerinin sunulduğu alt amaçla ilgili olarak görev yaptıkları okullarda olumlu iklimin hakim olduğu öğretmen-öğretmen ve öğretmen-idare ilişkisinin olumlu yönde olduğunu ve okul ikliminden memnun olduklarını belirtmişlerdir. İlgisiz veli ve problemlili öğrenci profilinin yol açtığı Olumsuz veli-öğretmen ve öğretmen-öğrenci ilişkisinden dolayı memnuniyetsiz olduklarını bu durumun görev yaptıkları okul iklimini olumsuz etkiledikleri görüşlerini paylaşmışlardır.

Sınıf öğretmenlerinin ilk yıllarda yaşadıkları problemleri çözüm yöntemleri alt amacına yönelik olarak problemlerin çözümünde mesleğin ilk yıllarında en çok tecrübeli öğretmenlerden yardım aldıklarını, okulda yaşadıkları sorunlarda ise idare-rehberlik servisinden destek aldıkları sorunların çözümünde velilerle iletişimlerini güçlü tuttıkları ,zümre öğretmenleriyle birlikte hareket ettikleri ayrıca bilmedikleri konulardaki sorunları başta internet kaynakları olmak üzere kitaplara başvurduklarını söylemişlerdir.

Mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı problemlere ilişkin öğretmen görüşlerine yönelik olarak en çok dile getirilen sorun olan sınıfların kalabalık oluşuyla birlikte, dil problemi yaşadıklarını bunu öğrenci uyumu ,öğrenci bireysel farklılıkları ,veli ilgisizliği ve kültürel farklılık problemlerinin izlediği; sınıf yönetim boyutunda aynı şekilde sınıf mevcutlarının fazla olmasıyla dil problemi yaşadıklarını öğrenci davranış bozukluğu ,akran zorbalığı ve özel durumlu öğrencilerin zorluklarda etken oldukları; öğretim yöntem ve teknik boyutunda ise öğrenci sayısının fazla olmasıyla birlikte hazır bulunmuşluk ve zaman konusunda sorunlar yaşandığı sonuçlarına ulaşılmış ve bu sorunların çözümüne dair başvurdukları metodların başında kıdemli öğretmenler olmakla birlikte okulda yaşadıkları sorunlarda idareden destek aldıklarını, öğrencilerle ilgili sorunların bir çoğunu velilerle iyi iletişim kurarak, diğer sorunlarda zümre desteğine başvurup takıldıkları konularda internet ve kitap kaynaklarını kullandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarına dayalı olarak geliştirilen öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- 1-Ülkenin bazı bölge illerinde özellikle Şanlıurfa'da sınıf mevcutları azaltılabilir.
- 2-Dil probleminin azaltılması adına bu bölgelerde ana sınıf eğitimine daha da önem verilebilir.
- 3-Öğretmenlerin ilk yıllarda yaşadıkları kültürel şoku en aza indirmek adına mesleğe başlamadan önce hizmet içi eğitimler yapılabilir.

4-Üniversitelerde öğretmenlerin uygulamalı staj eğitimleri artırılabilir.

5-Velilere yönelik özellikle kırsal kesimlerde rehberlik faaliyetleri yaygınlaştırılabilir.

Benzer çalışmalar için; bu proje çalışması Şanlıurfa Haliliye ve Eyyübiye ilçesinde yapılmıştır. Bu çalışma mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerin yoğun olduğu diğer illerde yapılıp karşılaşılan sorunlara dair çözüm önerileri getirilebilir. Ayrıca diğer öğretmen branşlarına ilişkin farklı çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Atmaca, F. (2004). *Sınıf öğretmenlerinin motivasyon durumlarının incelenmesi: Ağrı ili örneği.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Selçuk Üniversitesi.
- Azar, A. (2003). Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerine ilişkin görüşlerin yansımaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 1(59), 156-171.
- Erkoç, A.(2010). *Aday öğretmenlerin göreve başladıklarında karşılaştıkları sorunlar.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
- Flores, M.A. (2001). Person and context in becoming new teacher. *Journal of Education for Teaching*, 27(2), 135-145.
- Gürkan, T. (1993). *İlkokul öğretmenlerinin öğretmenlik tutumları ile benlik kavramları arasındaki ilişki.* Ankara: Sevinç Matbaası.
- Kozikoğlu, İ.,& Senemoğlu, N. (2018). Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükler: Nitel bir çözümleme. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 6(3), 341-371.
- Kilgore, K., Ross, D. & Zbikowski, J. (1990). Understanding the teaching perspectives of first year teachers. *Journal of Teacher Education*, 41(1), 28-38.
- Özdemir, S., Yalın, H.İ., & Sezgin, F. (2008). *Eğitim bilimine giriş.* (6. Basım). Nobel Yayıncılık.
- Sağlamer, E. (1975). *Eğitimde teftiş teknikleri.* Milli Eğitim Basımevi.
- Sabancı, A. (2009).Views of primary school adminis trators, teachers and parents on parent involvement in Turkey. *EurasianJournal of Educational Research*, 3(6), 245-262.
- Şahin, A. (2010). Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin ilk okuma ve yazma öğretiminde karşılaştıkları problemler. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5(4), 1738-1750.